

Visie op leerlingbegeleiding

Zorg dragen voor elkaar met focus op de hele persoon - een holistische benadering

Inleiding

In De MET streven we naar maximale ontwikkelingskansen en leerwinst voor alle lerenden. Hoog welbevinden en hoge betrokkenheid liggen aan de grondslag daarvan en leiden tot gemotiveerde leerlingen. We werken aan de hand van drie pijlers: leren MET elkaar, leren MET goesting en leren MET een doel. Deze pijlers passen helemaal binnen het principe van het Agoraans leren (Agora, Roermond), Probleemgestuurd Leren (McMaster University Hamilton, Ontario Canada) en het daarop gebaseerde HILL van Dochy: High Impact Learning that Lasts. Concreet houdt dit in dat we extra inzetten op het aanleren van zelfsturing en zelfregulatie, van het opnemen van verantwoordelijkheid (ABC) en eigenaarschap in het eigen leerproces, het plannen van leeractiviteiten, het samen werken in een groep(je), het zelfstandig leren en werken, het stellen van goede vragen, een onderzoekende houding aannemen, een groeigeest ontwikkelen. We zijn ons er terdege van bewust dat sommige leerlingen hierin een stuk verder zullen staan dan anderen. Uiteraard zullen ze veel van elkaar kunnen leren, maar zal er voldoende aandacht zijn voor elk individu.

We vinden het dus belangrijk om extra zorg te dragen voor al onze leerlingen: elk individu is uniek, leert op z'n eigen manier en in z'n eigen tempo, brengt z'n eigen rugzakje mee en vertrekt vanuit verschillende interesses en talenten. Bovendien heeft elke leerling andere zorgnoden en zorgvragen. Niet alleen cognitieve vaardigheden krijgen aandacht. Onze leerlingen krijgen heel wat kansen om zich (verder) te ontwikkelen tot kritische, zelfgestuurde mensen¹ en leden van de maatschappij. Ze ontdekken op verschillende manieren hun talenten en krijgen gaandeweg zicht op hun sterktes en hun groeikansen. Ze komen in aanraking met de 21^e eeuwse vaardigheden en krijgen heel wat gelegenheden om ermee aan de slag te gaan en ze voluit te ontwikkelen.

In De MET streven we naar een organisatie, waarin lerenden zinvol aan het werk kunnen gaan. Leerlingen leren en werken niet langer klassikaal, maar in heterogene groepen waar ze leren om zelfsturend aan de slag te gaan. Soms individueel, vaker in duo of in wisselende groepjes te midden van onze leerhub. Zo worden ze eigenaar van hun eigen leerproces en bewegen ze zich langs verschillende wegen en in een verschillend tempo.

In De MET zullen de leerlingen begeleid worden door leercoaches; zij staan in voor de eerstelijnszorg en zullen zowel een pedagogische als didactische rol op zich nemen, vooral dan als coach en ondersteuner van elke leerling. De leercoaches nemen een schoolopdracht aan, dit

¹ Zelfsturing bevat 4 deelcomponenten: de wilsfactor, richting kiezen, scenario plannen en uitvoeren en tot slot afstand nemen.

betekent dat zij elke dag (behalve woensdag) op school zullen zijn vanaf 8u30 tot 17u. Op woensdag zijn ze er tot 12u30. Het werken met een schoolopdracht maakt dat de leercoaches tijd en ruimte hebben om echt aan leerprocesbegeleiding te doen. Ze kunnen - volgens de principes van de innovatieve arbeidsorganisatie - makkelijker werken in (h)echte teams en hierdoor meer verbinding ervaren (onderling én met de leerlingen), meer autonomie hebben, minder planlast ervaren en zich voluit geven in hun kernopdracht. In deze context zijn zij dus maximaal gefocust op de jongeren.

De pedagogisch coördinator zal de coaches hierin ondersteunen en hen begeleiden.

Onze leercoaches staan dus open voor alle leerlingen en hun zorgvragen en kunnen nu reeds buigen op hun expertise en kennis om hun taak als eerstelijns hulpverleners zo goed mogelijk te vervullen. Bovendien zullen zij zich geregeld kunnen nascholen.

Er is in De MET dus zeker sprake van de uitbouw van interne leerlingenbegeleiding, die we uiteraard graag aanvullen met de expertise en kennis van de nodige experts en professionele hulpverleners, waaronder het VCLB waarmee De MET samenwerkt.

Leerlingen met een 'leerhindernis'², zij het ADHD, ASS, hoogbegaafdheid of andere, willen we vooral helpen om deze hindernis meer en meer te zien als een gave en om te vertrekken vanuit de kwaliteiten die eraan verbonden zijn. Voor al onze leerlingen maar zeker voor de leerlingen met (leer)hindernissen vertrekken we vanuit positieve psychologie, een waarderende blik: kijken naar wat wél werkt en daar meer van trachten te doen. We willen hen leren zelfredzaam om te gaan met de hindernis, zodat het hun leren niet in de weg zit en niet als remmende factor wordt ervaren. Ondersteunende maatregelen en handelingsplannen kunnen steeds toegekend worden op vraag van de leerling of zijn ouder(s) en kunnen worden opgesteld in samenspraak met professionele hulpverleners (CLB, therapeut, ...)

Pedagogisch-didactische begeleiding

De MET is een leerhub met een gedragen visie en geeft van daaruit leerlingenbegeleiding vorm. We willen ook de effecten van die begeleiding opvolgen en bijsturen waar nodig.

De visie van De MET is vooral een procesgerichte, ervaringsgerichte visie. Dat betekent dat we de focus leggen op de kwaliteit van het leerproces en ons richten naar hoe jongeren het leren "ervaren" of beleven. We kijken daarbij naar twee kwaliteitsparameters: welbevinden en betrokkenheid. Is betrokkenheid en welbevinden van de lerende hoog dan kunnen we spreken van een rijk interactieproces; is de betrokkenheid of het welbevinden laag dan moeten we op zoek naar hoe we meer welbevinden en betrokkenheid kunnen genereren³.

Wij willen leerlingen helpen waar het kan, maar wij focussen daarbij op zelfredzaamheid en zelfsturing, wat betekent dat leerlingen hun eigen leerproces in handen leren nemen. We begrijpen en weten uit ervaring dat niet elke leerling hier even ver in staat, maar we beschouwen het als de taak van de leercoaches om leerlingen hierin te begeleiden en hen te helpen hierin verder te ontwikkelen. We dragen eigenaarschap, verantwoordelijkheid en verbondenheid hoog in het vaandel!

We geloven dat het binnen onderwijs of leren gaat om rijke interactieprocessen waarin het leren centraal staat eerder dan enkel de resultaten. We weten dat een rijk proces immers altijd tot sterke resultaten zal leiden, vaak ook tot resultaten die we niet hadden durven dromen. We hebben daar ook wetenschappelijke bevestiging van uit eigen onderzoek (Buyse et al, 2009) en ander onderzoek (Kumars, 1991; Hattie, 2014).

² Met 'leerhindernis' bedoelen we gedrags- en ontwikkelingsstoornissen (zoals AD(H)D, ASS,...), leerstoornissen (zoals dyslexie, dyscalculie, ...) en alle andere hindernissen die leerlingen kunnen ervaren bij het leren.

³ Scanning en scoren van welbevinden en betrokkenheid zal ondermeer gebeuren via CEGO's *Leuvense betrokkenheidsschaal*

Naast publicaties van Ferre Laevers en Cego verwijzen we ook uitdrukkelijk naar:

- De motivatietheorie/zelfdeterminatietheorie van Deci & Ryan (oftewel ABC, Maarten Vansteenkiste)
- De groeigerichte houding (growth mindset) van Carol Dweck (we verbinden de talentvisie met de visie van Dweck ook bij de thematiek van kansarmoede)
- Het talentdenken van Luk Dewulf
- De wetenschappelijke inzichten van Hattie, Marzano, Scheerens, Vernooy, Guldmond en anderen rond differentiatie
- De ideeën van NIVOZ met Luc Stevens, Max Van Manen, Gert Biesta, Marcel Vanherpen en anderen rond de rol en houding van de coach of leerkracht
- De ideeën van de positieve psychologie met Roorda, Frederickson, Cziksenti Mihaly, Seligman, Keyes, Bohlmeijer en anderen in verband met motivatie
- De ideeën van Vandenberg, Vandenberghe, Fullan, Fuller, Peeters, Kelchtermans rond implementatiestrategieën

Leerbegeleiding bieden we zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.

Met het oog op het bereiken van de doelen met alle lerenden willen we onze leerlingen inzicht verschaffen in hoe ze best leren, m.a.w. er is aandacht voor het stimuleren van de metacognitieve kennis en vaardigheden. Hiermee worden de kennis en de opvattingen over het eigen denken en leren en het actief bewaken en bijsturen ervan bedoeld. Door te vertrekken vanuit het talentenmodel (en dus niet vanuit het deficitmodel) geven we onze leerlingen inzicht in hun individuele competenties en ondersteunen we een vlotte overgang tussen de verschillende leerperioden en organisaties. Dat doen we bovendien ook door steeds te vertrekken vanuit het ABC, de drie psychologische basisbehoeften van de zelfdeterminatietheorie. Horizonverruiming en keuzebekwaamheid vanuit de eigen interesses, talenten en competenties bij de lerende zijn hierbij belangrijke elementen. Tot slot besteden we ook aandacht aan het psychisch en sociaal functioneren en aan het fysieke welzijn en werken we actief mee aan de preventieve gezondheidszorg.

De MET biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.

Om een passende begeleiding te realiseren, detecteren de leercoaches en de ondersteunende pedagogisch coördinator de mogelijkheden en de behoeften van de lerenden en wordt er gedifferentieerd. We gaan er vanuit dat iedereen de kracht en de capaciteiten in zich heeft om te leren (elke leerling wil leren!), te groeien en te veranderen. De sterktes van de lerenden vormen het uitgangspunt voor de begeleiding. Het schoolteam begeleidt de lerenden via een continuüm van zorg en/of via handelingsplanning. Een gefaseerde benadering van brede basiszorg, verhoogde zorg, uitbreiding van zorg, een individueel aangepast curriculum en/of handelingsplanning vormt de ruggengraat van de begeleiding (zie verder 'zorgvisie'). Voor lerenden met specifieke onderwijsbehoeften plannen we redelijke en gepaste aanpassingen waaronder het inzetten van stimulerende, remediërende, differentiërende, compenserende en/of dispenserende maatregelen. Op die manier dragen we bij tot het realiseren van gelijke kansen voor alle lerenden en tot inclusie.

De MET geeft de begeleiding vorm samen met de lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.

Diverse actoren versterken de begeleiding door samenwerking en partnerschap. Lerenden en ouders (thuisomgeving) zijn gelijkwaardige partners en worden actief betrokken in De MET, onder meer door het driehoeksoverleg. De begeleiding is transparant voor alle betrokkenen. Alle leercoaches, experts en andere teamleden houden rekening met andere culturen, opvoedingsstijlen en socio-economische milieus. De MET werkt voor de begeleiding samen met het Vrij CLB van Leuven. Ook de expertise van het ondersteuningsnetwerk en andere professionele hulpverleners wordt ingezet.

Zorgvisie

Wij doen inzake leerlingenbegeleiding niet alleen een beroep op de eerste en de tweede lijn, maar wij rekenen ook op de zogenaamde nulde lijn: de "peer group". De rol van leeftijdsgenoten is immers niet te onderschatten: leerlingen kunnen met elkaar praten over de typische adolescentenperikelen. En als het om problemen gaat, hebben zij een belangrijke functie. Daarom zullen we in De MET *peer mediation* inzetten. Bij *peer mediation* worden leerlingen opgeleid om bij conflicten op school te bemiddelen. We willen daarvoor een aantal leerlingen de kans geven om zelf 'conflixer' te worden (Vlaamse Scholierenkoepel) 'Confixers' zullen tussenbeide komen bij kleinere conflicten. We gebruiken de no-blame-methode waar pesten als een groepsprobleem, herstelgericht wordt aangepakt.

In de eerste én de tweede lijn staan de leercoaches, die in hun veranderende rol als 'leraar' in De MET zowel lesgever als coach, ondersteuner en begeleider zijn. Zij kunnen hierbij rekenen op de steun en begeleiding van de pedagogisch coördinator. Bovendien doen zij ook een beroep op hun (na)scholing, hun gezond verstand en hun intuïtie in de aanpak van problemen, maar als ze het gevoel hebben dat een probleem gespecialiseerde kennis en een professionele aanpak vereist, zullen zij de andere actoren in de tweede lijn inschakelen: het CLB en/of andere externe hulpverleners.

Onze leerlingenbegeleiding situeert zich op deze 4 domeinen, die elkaar gedeeltelijk overlappen:

- Leren en studeren:
 - wekelijkse coachgesprekken
 - driehoeksgesprekken ouder – leerling – leercoach,
 - feedbackgesprekken: formatieve evaluatie adhv feedbackgesprekken, voortgangsmonitor, functioneringsgesprekken leercoach-leerling, ...
 - leerlingen hebben de mogelijkheid om samen te werken aan challenges: dit houdt kansen in om in eerste instantie te leren van peers (= nulde lijn)
- Psycho-sociaal functioneren:
 - dagelijkse praktijk: dagstart, dagafsluiting, coachgesprekken, coachraad, De METraad,
 - werken aan een positief leer- en leefklimaat: LDD,
 - oog voor welbevinden en betrokkenheid
- Onderwijsloopbaanbegeleiding:
 - vanuit een talentgerichte visie willen we dat leerlingen zichzelf goed leren kennen, het onderwijsaanbod verkennen en vandaar uit een gerichte keuze kunnen maken in hun onderwijsloopbaan. Leerlingen kunnen in onze werking hun talenten breed verkennen en ontwikkelen.
- Preventieve gezondheidszorg:
 - sport
 - bewustmaking gezonde levensstijl

Fase 0: Brede basiszorg: Vanuit een visie op zorg biedt De MET alle leerlingen een krachtige leeromgeving aan. De MET stimuleert zoveel mogelijk de ontwikkeling van alle leerlingen, volgt hen systematisch op en werkt actief aan het verminderen van risicofactoren en aan het versterken van beschermende factoren.

Fase 1: Verhoogde zorg: De MET neemt extra maatregelen (zoals remediëren, differentiëren, compenseren en dispenseren) die ervoor zorgen dat de leerling de beoogde eindtermen kan behalen of biedt extra uitdaging in de leerstof voor wie in het curriculum te weinig uitdaging vindt.

Fase 2: Uitbreiding van zorg: Het CLB krijgt een actieve rol en onderzoekt wat de leerling, de leercoaches en de ouders nog extra kunnen doen en wat ze hiervoor nodig hebben. Het CLB stelt nadien eventueel een gemotiveerd verslag op, waarin het de nood aan uitbreiding van zorg, onder de vorm van bijvoorbeeld ondersteuning vanuit het ondersteuningsnetwerk, motiveert.

Fase 3: Individueel aangepast curriculum: Onderwijs op maat van de leerling bieden we vanuit De MET voor elke leerling met specifieke onderwijsbehoeften die zulke aanpassingen nodig heeft waarbij de draagkracht van de school overschreden wordt of waarbij de leerling door de verregaande aanpassingen het gemeenschappelijk curriculum niet meer volgt. Doorgaans is dit door de werking van De MET geen probleem, gezien elke leerling op eigen tempo en op maat kan werken. Toch is het zo dat we in deze derde fase het CLB absoluut betrekken en

dat zij hierin de belangrijkste actor is, in samenwerking met De MET en de ouders.

Brede basiszorg: fase 0 en 1 binnen het zorgcontinuüm

De ontwikkeling van de leerlingen binnen de 4 begeleidingsdomeinen wordt gestimuleerd door:

- krachtige, rijke leeromgeving
- systematische opvolging
- actief werken aan het verminderen van risicofactoren
- beschermende factoren versterken.

Dat gebeurt in De MET op volgende wijze:

Voorbeelden van zorg in fase 0 en 1 binnen De MET:

De leercoaches detecteren en analyseren de beschermende en de risicofactoren en ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen⁴. Zij verzamelen gericht informatie over de verschillende domeinen van de ontwikkeling van de leerlingen (onder meer via formatieve evaluatie en in de voortgangsmonitor), ze hebben aandacht voor de sterke kanten van de leerling en helpen hem om net die sterke kanten in te zetten voor domeinen waar hij minder sterk in is of minder interesse voor toont. De wekelijkse coachgesprekken tussen de leercoach en de (individuele) leerling maken dit mede mogelijk en zijn een mooi voorbeeld van ruime basiszorg (fase 0) in De MET.

In fase 1 speelt het CLB een adviserende rol. Dit gaat bv over leerling X die in een bepaalde coachgroep zit. De leercoach blijft degene die met de ouders en de betreffende leerling in gesprek gaat, terwijl de CLB-medewerker de situatie mee heeft ingekeken, mee heeft nagedacht en geprobeerd heeft om tips te geven.

Volgende aspecten worden bijgehouden en regelmatig besproken (leercoaches overleggen op regelmatige basis)

- ABC: autonomie (planning, zelf tot leervragen komen, omgaan met keuzemogelijkheden én de bijhorende verantwoordelijkheid, ...)
- verbondenheid (sociale interactie, samen werken en samen leren, heterogeniteit, ...) – competentie (succeservaringen opdoen, zich competent voelen in iets en leren om competent te worden, leerkuil, leerstrategieën)
- Leerstijl (visueel, auditief, creatief, doen, ...)
- Extra noden
- Thuissituatie
- Specifieke acties + opvolging acties + evaluatie acties

Zoals eerder vermeld zullen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kunnen rekenen op redelijke en gepaste aanpassingen. Dat gebeurt steeds in overleg met de leerling. (stimulerende, remediërende, differentiërende, compenserende en/of dispenserende maatregelen)

In De MET zullen alle leerlingen sowieso kunnen rekenen op gepersonaliseerde of flexibele leerwegen. Dat houdt in dat zij op maat, in overleg, gedifferentieerd aan de slag zullen kunnen om hun leerproces in goede banen te leiden. Aan de specifiekere noden voor leerlingen met leerhindernissen (dyscalculie, dyslexie, ASS, AD(H)D, hoogbegaafdheid) proberen we tegemoet te komen: bv software, stille werkplekken, concrete deadlines, verdieping verbreden, ...- Om begeleiding op maat voor alle leerlingen te kunnen bieden, werkt De MET op systematische,

⁴ zie leerlingenevaluaties binnen het LVS.

planmatige en transparante wijze samen met het CLB en met de ouders. Dat doen we via de intentieverklaring/samenwerking met het CLB, door de huisbezoeken die in de loop van mei en juni worden afgelegd bij de leerlingen en door het driehoeksoverleg. Dit overleg houdt in dat de leercoach, de leerling en diens ouder(s) samenzitten voor een overleg over het leer- en groeiproces van de leerling. Zo hebben we als team zicht op de onderwijsbehoeften van de leerling én op de ondersteuningsbehoeften van de leercoaches en de ouders.

Hoe we dit concreet aanpakken staat vermeld in K1 - Visie en strategisch beleid bij 'Ons strategisch beleid in 3 pijlers'

Verder zorgen de leercoaches samen met de leerlingen voor een ordelijk klimaat. Hulpmiddelen zijn veelal toegankelijk voor alle leerlingen: koptelefoons, computers, internet, dus ook reken- en taal hulpmiddelen. Leerlingen worden ondersteund bij het maken van een planning, bij het gebruikmaken van de aangeboden autonomie bij het leren zelfsturend werken. Er zijn heel wat mogelijkheden om verschillende talenten te ontwikkelen: challenges, masterclasses, enzomeer vertrekken vanuit de interesses van de leerling.

Uitbreiding van zorg: fase 2 binnen het zorgcontinuüm

De inspanningen uit de brede basiszorg en fase 1 volstaan niet, de ondersteuningsvormen vanuit de basiszorg en fase 1 worden verder gezet of uitgebreid.

Er wordt een (diagnostisch) traject opgezet door het CLB (en eventueel externen), waarbij het vooral de bedoeling is een zicht te krijgen op de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de ouders en de leercoach. Hierbij gaat het over specifieke maatregelen voor de leerling met een specifieke zorgvraag.

Voorbeelden van (verdere) uitbreiding van zorg in fase 2 van het continuüm binnen De MET:

- aanpassen van werkomgeving: prikkelarm maken, mogelijkheid om te kiezen voor een stille ruimte, gebruik hoofdtelefoons enz.
- gebruik van voorleessoftware, (Sprint, TextAid, Alinea, Kurzweil) spellingcontrole, rekenmachine en/of andere leerhulpmiddelen waar de leerling nood aan heeft.
- inzetten van de computer en andere digitale hulpmiddelen
- ondersteunen bij het maken van een planning, bij het gebruikmaken van de aangeboden autonomie, bij het leren zelfsturend werken
- waar nodig start het CLB een onderzoek, start gesprekken op en neemt een volgende stap in de ondersteuning

Individueel aangepast curriculum: fase 3 binnen het zorgcontinuüm

Wanneer de school onvoldoende kan inspelen op de specifieke noden van een kind, kan een apart leertraject opgesteld worden waarbij men afwijkt van de te behalen eindtermen. Het zogeheten IAC : individueel aangepast curriculum.

Vertrekkende vanuit onze eigen visie, zijn we er van overtuigd dat we voor iedereen een zinvol leertraject op kunnen zetten. De pijlers MET elkaar en MET goesting blijven ook binnen het IAC cruciaal; voor de pijler MET doelen opteren we voor zoveel inclusie als mogelijk met de nodige

ruimte om met alle betrokkenen andere leerdoelen dan de eindtermen te bepalen. Samen met de ouders, de zorgcoördinator en het CLB wordt dus onderzocht welk aanbod aansluit bij de behoefte van de leerling met een verslag.

Scenario's voor leerlingen met verslag:

Ouders en leerling kiezen voor:

- IAC in huidige school voor gewoon onderwijs, mits akkoord school
- GC of IAC in nieuwe school voor gewoon onderwijs, inschrijving onder ontbindende voorwaarde
- Stap naar school voor buitengewoon onderwijs (volgens type/OV verslag)

Tot slot

Per vestiging is een (deeltijdse) zorgcoördinator aangesteld. Deze persoon coördineert alle zorginitiatieven. Hij/zij ondersteunt de coaches in de dagelijkse leerlingenbegeleiding en bij de communicatie met ouders rond zorg.. Toch is het zo dat de uitvoering van de taken die te maken hebben met zorg en leerlingenbegeleiding opgenomen worden door alle leercoaches en dat zij deze dagelijks in hun werking samen dragen. Zoals te lezen in dit document past deze werkwijze volledig in de visie van De MET.

Hoe maken we dit alles concreet in de dagelijkse werking van De MET?

Leerlingbegeleiding

De leerlingbegeleiding van onze leerlingen gebeurt vooral door de eigen coach, maar daarbuiten ook door de andere leercoaches en de experts. Waar nodig voeren we gesprekken met externe begeleiders van leerlingen en we werken nauw samen met het CLB.

De kern van de leerlingbegeleiding is het wekelijkse coachgesprek met elk van de leerlingen. Daarin wordt er tijd gemaakt om het te hebben over alle aspecten van leren:

- Inplannen van tijd in de weekplanning
- Hoe lukken de challenges en het invullen van de ChallengeMonitor
- Hoe verloopt het werken voor de tredevakken
- Waar iets moeilijk loopt wordt er samen gezocht naar mogelijke oplossingen of naar een manier om de moeilijkheid aan te pakken
- Het sociale functioneren in de groep
- De manier waarop leerlingen hun werk aanpakken
- Feedback en evaluatie van de challenges die afgerond zijn (dat doen we door Medal & Mission feedback te geven, op 4 niveaus volgens Hattie – taak, zelfregulatie, proces en zelf - en waarbij we groeigerichte feedback trachten te geven (Dweck))
- Het doel is zelfgestuurd leren en dit is voor iedereen anders.

In dit wekelijkse gesprek kan er heel goed ingespeeld worden op de noden van de verschillende leerlingen en leren coach en leerling elkaar goed kennen. Er wordt op dat moment (en indien nodig nog op bijkomende momenten) echt tijd gemaakt voor alle aspecten die belangrijk zijn bij leerlingbegeleiding.

De leercoaches hebben een schoolopdracht en zijn dus continu op school aanwezig waarvan het grootste deel in de buurt van de coachgroep. Daardoor kunnen ze heel snel inspelen op situaties die zich voordien en daarmee aan de slag gaan. Ze zijn ook heel snel beschikbaar voor hulp en ondersteuning waar nodig.

Voor wiskunde werken we met 2 experts die de leerlingen op een gedifferentieerde manier begeleiden. Zie

<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1jAPwlpJullmk3RoXhNounenoaYkG6Wz> voor meer informatie. Er wordt gedifferentieerd op snelheid en op moeilijkheid (=cognitieve lading van de oefening). Aan de hand van een "Test jezelf" evalueren de leerlingen en de experts na elk onderdeel wat beheerst is en waar nog extra inoefening nodig is. Hoe dat aangepakt wordt bespreken de leerling en de expert.

Voor Frans wordt er voor de meeste leerlingen gewerkt met taaltaken en weektaken. Zie

https://drive.google.com/drive/u/0/folders/16BuRolfHZTSFEu9-K6dVrCMJqDc_X3f5 voor meer uitleg. Voor een aantal leerlingen blijkt deze werkwijze niet zo effectief, wat maakt dat we inmiddels werken in kleine groepjes op een meer gestuurde manier. Daar evalueert de expert continu de vooruitgang van de leerlingen, zowel tijdens de taalfitness momenten als door een korte taak die elke week op het einde van de week samen geëvalueerd wordt.

De begeleiding bij de challenges is heel individueel en afgestemd op de leerlingen.

Voor Latijn wordt er een opsplitsing gemaakt tussen cultuur van de Oudheid (Rome en Griekenland) en taalkunde (Latijnse teksten en grammatica). Hier wordt sterk ingezet op het zelfsturende vermogen van de leerling. Er wordt immers van hem verwacht dat hij een thema volledig afwerkt en er ook de benodigde tijd voor voorziet in zijn agenda. Dit geldt zeker voor thema's die in groep worden uitgewerkt. Bij voorkeur worden de thema's door de leerlingen

gekozen en uitgewerkt (meestal in groepjes). Voor inspiratie kunnen ze gaan neuzen in de map klassieke talen-cultuur. Taalkunde bouwt op met als doel Latijnse teksten te begrijpen. Dit wil dus zeggen dat leerlingen stapsgewijs woordenschat en grammatica leren om de teksten te kunnen lezen. Aanwezigheid is dus niet optioneel. De leerlingen die hiervoor kiezen plannen dit elke maandagnamiddag in. Differentiatie gebeurt in de groep zelf.

Elke ochtend voor de dagstart en elke avond na de dagafsluiting hebben de coaches overleg waarin zowel dingen die moeilijk liepen als succeservaringen gedeeld worden. Leerlingen en hun vorderingen worden er besproken. Door deze veelvuldige overlegmomenten garanderen we een gedragen visie.

Minstens 3 keer per jaar is er een driehoeksgesprek met elk van de leerlingen en hun ouders. Hierin nemen de leerlingen het initiatief om samen met hun leercoach en ouders hun functioneren op De MET te bespreken. We gaan daarbij uit van onze 3 pijlers: met elkaar, met goesting en met een doel. Als er extra zorgen zijn kunnen zowel ouders, leerlingen als leercoach ook een extra zorggesprek vragen. Leercoaches zijn voor en na de dagstart ook steeds bereikbaar voor leerlingen en hun ouders. Deze communicatie is dus heel laagdrempelig. Ook andere partners zoals externe begeleiders worden daar geregeld bij betrokken. Ook het CLB is daarbij een belangrijke partner.

Het moge duidelijk zijn dat we als schoolteam begeleiding bieden zowel op het vlak van leren en studeren, als op het psychisch en sociaal functioneren. Doorheen onze werking komt preventieve gezondheidszorg zeker ook aan bod. Niet alleen in de sportlessen, maar ook tijdens het 'meisjesgesprek' (seksuele voorlichting, puberteit, omgaan met sociale media, etc) en in de coachingsgesprekken komt dit aan bod. Wat de onderwijsschoolloopbaan betreft zijn we dit jaar voornamelijk gefocust op de eerste graad. Vanuit talentgerichte visie willen we dat leerlingen zichzelf goed leren kennen, het onderwijsaanbod verkennen en vandaar uit een gerichte keuze kunnen maken in hun onderwijsloopbaan. Sowieso kunnen de leerlingen in onze werking breed hun talenten verkennen en ontwikkelen. We denken wel na of dit concept ideaal is voor een kind in zijn onderwijsbehoeften. Dit is een gesprek dat we indien nodig ook voeren met de ouders.

Ook concreet wordt er heel wat gewerkt rond welbevinden en betrokkenheid. Zo werkten we samen met de Universiteit Twente om het Positief Educatief Programma te gebruiken in De MET. Samen met hen gingen we op zoek naar onze waarden en werken we toe naar leer- en leefafspraken (work in progress). Hier wordt al volop mee gewerkt en de waarden komen ook geregeld ter sprake in de dagstart en de dagafsluiting. Om diepgaande participatie van alle leerlingen te garanderen, komen we ook wekelijks samen in een coachraad en eenmaal per maand in een METraad. Verder wordt er veel aandacht besteed aan:

- korte lijnen: onenigheden worden meteen uitgesproken
- sterke inzet op de gouden weken
- we doen schooluitstappen
- regelmatig contact (via tel of mail) met ouders
- onze voordeur staat open, iedereen is welkom voor een praatje
- ouders worden regelmatig betrokken bij de werking: hun hulp is noodzakelijk.
- alle aanbod is voor iedereen
- leerlingen met zorgnoden draaien gewoon mee, we helpen ze door het aanbieden van meer of andere structuur
- workshops op maat en enkel voor wie hier nood aan heeft
- elkaar tips geven tijdens de dagstart, afsluiting
- naast welbevinden en betrokkenheid onze focus als coach

Samen met CEGO Leuven vonden we wetenschappelijk onderbouwde manieren om de leerlingen te evalueren en de stappen die ze zetten te rapporteren. Het bereiken van de einddoelen meten en evalueren we aan de hand van de voortgangsmonitor.

Voor wiskunde zijn er zelftesten waardoor we duidelijk kunnen inschatten of de leerlingen de einddoelen bereikt hebben. Het verschil met het klassieke systeem is dat de leerlingen alle doelen moeten bereiken en we niet tevreden zijn met 50%. De zelftest stimuleert ook de autonomie en het zelfinzicht in het eigen leerproces. Wanneer een leerling de zelftest niet eerlijk invult, merkt hij al snel dat hij zichzelf hiermee bedot en niet het systeem (want er is geen puntensysteem).

Tijdens de voorbereiding van het schooljaar, tijdens pedagogische studiedagen en tijdens een aantal vastgelegde structurele overlegmomenten begeleidt de pedagogisch coördinator het team bij het uitbouwen van de pedagogische visie en het maken van een aantal belangrijke beslissingen. Op die manier wordt de visie verder ontwikkeld, uitgewerkt en vormgegeven. Door dat telkens allemaal samen te doen komen we tot een gedragen visie.

Rapportering en oriëntering

Elke ochtend en avond hebben de coaches overleg waarin geregeld zowel leervorderingen als het samenleven besproken worden. 2 keer per week is er structureel overleg waarin de leerlingen en de werking op een gestructureerde manier besproken worden. Voor elke vakantie zijn er (een of meerdere) evaluatiedagen waarop alle leerlingen samen besproken worden met het hele team. Al deze momenten dienen om een gedragen, gezamenlijk beeld te krijgen van onze leerlingen.

De ChallengeMonitor wordt gebruikt om de vooruitgang van de challenges op te volgen. Leerlingen vullen die telkens aan: bij het begin van hun challenge, tijdens de challenge door het invullen van het logboek, bij het maken van de voorstelling en bij het afronden ervan in het reflectiegedeelte. Zowel de coach als de leerling heeft hier op elk moment een overzicht over. We moedigen aan dat de leerlingen die geregeld thuis eens laten zien aan hun ouders.

De Voortgangsmonitor wordt gebruikt om de vooruitgang van de leerlingen tov de einddoelen te visualiseren. Samen met hun coaches geven de leerlingen zelf hierin hun voortgang aan. Ze kunnen daarin bewijsmateriaal toevoegen en aan de hand van rubrics aangeven hoe ver ze staan. Ook dit kunnen leerlingen op elk moment thuis met hun ouders samen bekijken.

De doelen ivm "MET goesting" en "METelkaar" worden in de context van de driehoeksgesprekken expliciet geëvalueerd. Leerlingen bereiden die voor aan de hand van een voorbereidingsdocument en dit wordt aangevuld met de feedback van de coaches tijdens het driehoeksgesprek.

Omgaan met diversiteit

Op de MET zitten leerlingen met een zeer uiteenlopende achtergrond, op sociaal-economisch, cultureel, religieus en psychologisch vlak. We hebben ingezet op het omarmen van elkaars eigenaardigheden en het niet direct oordelen, maar eerst kijken naar waar gedrag vandaan komt. Een van onze pijlers is 'onbevooroordeeld'. Elk kind is uniek en wij zetten erop in om elk kind zodanig te leren kennen dat we hem naar zijn noden kunnen ondersteunen.

Onze groep is dus heel divers en we vertrekken telkens opnieuw van die diversiteit in plaats van die te proberen op een gelijke manier te behandelen. Met andere woorden, we erkennen heel sterk de diversiteit en zoeken naar de verbindende kracht die hierin zit.

Onze groepen zijn op heel veel mogelijke manieren divers:

- Van cognitief sterke leerlingen in de A-stroom die meer uitdaging nodig hebben tot leerlingen uit de B-stroom.

- Leerlingen met heel verschillende culturele en sociale achtergronden.
- Leerlingen met heel verschillende interesses.
- Even veel jongens als meisjes.

Tijdens onze dagstart en dagafsluiting zorgt deze diversiteit voor heel verschillende en boeiende gesprekken. We leren de hele tijd van en met elkaar.

We moedigen leerlingen ook aan om niet alleen hulp te zoeken bij ons, maar ook bij elkaar. Afhankelijk van het onderwerp gaan ze bij heel verschillende leerlingen op zoek naar hulp. Kinderen in een coachgroep kennen elkaar heel goed en weten waarvoor ze bij wie hulp kunnen zoeken. Dat is echt heel verschillend bv. leerlingen die goed wiskunde kunnen, een meisje dat tweetalig is, leerlingen die heel handig zijn op de computer, leerlingen die elkaar leren tekenen, leerlingen die onze coachruimte heel mooi kunnen inrichten,... De diversiteit in onze coachgroep is dus juist een sterkte.

Voor de rest proberen we bij alles wat we doen uit te gaan van de beginsituatie van de leerlingen. In een diverse groep wil dat zeggen dat instructies zo vaak mogelijk gedifferentieerd verlopen.

Bij hun challenges mogen de leerlingen helemaal starten vanuit hun eigen beginsituatie en interesses. Geleidelijk aan worden de einddoelen daar duidelijker aan gekoppeld. Die kunnen ze op hun eigen manier en hun eigen tempo behalen onder begeleiding van hun leercoach.